

ACC. N:R M. 15446: 1-8.

Landskap: Halland

Upptecknare: Docent N.-A. Brिंगeus, Lund

Härad: H. ö. k.

Berättare: Albert Johansson, Västorp

Socken: Västorp

Berättarens yrke: f. d. lantbr.

Uppteckningsår: 1958

Född år 1882 i Västorp

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jordbränning. s. 1-2.

Skärjärn. s. 1-8.

(sid. 3-8 sammanlagt
15 fotograf.)

neg. nr. C: 1: 3.)

Mangit.

M 15.446 dan

fakt neg. m. $C=1:3$

G
Lishe

Jordbränning

Sagesmannen kände väl till bruket av skärejärnet. Man skar grässvärdärmed i maj och in i juni sedan man vårat. Torvorna gjordes 25 - 30 cm breda och 2 - 2½ tum tjocka. Torvorna gjordes 80 - 90 cm långa och sattes i en running med gräset inför. Uppsättningen skedde med händerna. Torvorna sattes i rader och man kunde sätta eld på varannan så självtände de angränsande. Bränningen skedde på sensommaren, i slutet av juli eller augusti. Sedan plöjdes med en överumplog. Följande vår harvades och såddes. Man sådde havre, båndsäs eller vörråg. Man brände var fjärde, femte eller sjätte år.

Denna odlingsform förekom på fars tid, men den slutade då jag vare en 10 - 15 år gammal. Jag har dock själv varit med om det och jag fick känning av det i ryggen. Man kunde bara köra med järnet ett litet stycke, sen fick man ta sats. Man kunde skära en halv dag och fick sedan slipa järnet. En del hade en rem om livet och en puta mot låret som de satte järnet mit. Man hade ängshö ekler svinatagel i pudanä

Jordbränningen upphörde då man fick konstgödningsflåskärning tog vi pågar oss på. Man kunde också leja folk för 1 kr. om dagen jämte fri mat. Järnet brukades i mitt hem, men på slättmarkerna brukades det ej så allmänt mot slutet. Marken som man

skar på var grässvär som växte på svartmylla - svarter jord kallade man den - men även på moss jord skar man. Man skar däremot ej ljungbackar och grusbackar. Där det fanns ljung brände man till bete. Sedan växte gräset upp och fin ljung som fåren betade. - Med skärejärnet fick man backa och gå tillbaka och framåt på nytt. - Skärejärnen gjordes av hemmasmeder. En som kallades Bäckasmeden, Bengt Petter Nilsson i Eneberg, Ränneslövs socken gjorde sådana.

Vid återbesök hos sagesmannen sommaren 1959 medförde upp-tecknaren ett skärejäm varvid sagesmannen demonstrerade tillvägagångssättet med skärningen och uppsättningen av kuvarna på en liten äng strax intill bostaden i Våxtorp. Därvid togs vidstående bildserie.

se sid. 3-8.

Stalland
Höks hd.
Västors sn.
år ~~1958~~
1959

M. 15446:3.

Inl. av Docent N.-A. Brunnegren,
Lund

FOLKLIVSARKIVET
LUND

Skärejäm.

neg. nr. 6:1:3.

M. 15446: 4.

mg. m. 6: 1: 3.

Healland
Hörs tid
Vältopps m.
av ~~1958~~
1959

M. 15446 : 5.

Fot. av Docent N.-A. Springens,
Lund

FOLKLIVSARKIVET
LUND

Skärvjärn.

neg. n. 6:1:3

M.15446: 6.

neg. m. C: 1: 3.

Skalland
Höks lid
Västorsön.
år ~~1958~~
1959

M. 15446: 7.

Fot. av Docent N.-A. Beringsius,
Lund

FOLKLIVSARKIVET
LUND

Skärejäv.

neg. nr. 6: 1: 3.

M. 15446:8.

neg. no. 6: 1: 3.